

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Actieagenda Industrie en Omwonenden

Op weg naar een schone en gezonde industrie

Aanleiding en doelstelling

Het ministerie van IenW werkt aan een schone en gezonde leefomgeving voor alle Nederlanders. In lijn met het Europese doel van *Zero Pollution 2050*, moet de lucht-, water- en bodemverontreiniging in Nederland in 2050 teruggedrongen zijn tot niveaus die niet schadelijk zijn voor de gezondheid en natuurlijke ecosystemen. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die als prettig en gezond wordt ervaren, die uitnodigt tot gezond gedrag en waar de druk op de gezondheid zo laag mogelijk is¹. Daarom moet gezondheid als volwaardig en integraal principe worden meegenomen in beleidskeuzes. Naast andere sectoren, waaronder mobiliteit en landbouw, heeft ook de industrie hierin een verantwoordelijkheid. In deze actieagenda richt ik me specifiek op de gezondheid van omwonenden van de industrie naar aanleiding van het OVV-rapport. Tegelijkertijd is dit onderdeel van een breder vraagstuk van het realiseren van een gezonde leefomgeving met als doel de meest effectieve beleidsmaatregelen te nemen voor een schoon en gezond Nederland. Daarbij moet een juiste balans gevonden worden tussen de verschillende sectoren.

Deze actieagenda zet in op een aantal urgente acties die direct bijdragen aan het verbeteren van de gezondheid van omwonenden. De agenda bevat zowel een aantal acties die direct bijdragen aan het verbeteren van de leefomgeving als een aantal opties die eerst nader onderzocht moeten worden. Deze verkenningen worden de komende tijd, samen met de betrokken partners, uitgevoerd. Zoals in de Kamerbrief op 10 oktober is aangegeven met de kabinetsreactie op het OVV rapport is bij de verkenning van aanvullend beleid het uitgangspunt dit op Europees niveau vorm te geven. Parallel wordt gekeken naar nationale stappen voor wanneer het in Europees verband niet snel genoeg gaat.

Er is gekozen om de actieagenda te ordenen in vier thema's waarin de verschillende onderwerpen – onder andere een aantal wet- en regelgevingstrajecten – terugkomen. Op deze manier is er minder duplicatie en hebben de acties een duidelijkere relatie tot het beoogde resultaat. De vier thema's zijn:

Bedrijven	Omwonenden
VNO NCW VNCI	Burgers
Overheid	Kennis
IPO Omgevingsdienst NL VNG Ministeries (IenW, VWS, EZK) Waterschappen Casus-afhankelijke overheden	RIVM GGD Gezondheidsraad Expertgroep Tata TNO

- Een goede buur
- Minder hinder, schone lucht
- Meten en weten
- Een betrouwbare overheid

In de volgende hoofdstukken worden de acties beschreven die op korte termijn worden ondernomen.

1. Een goede buur

Nederland is een dichtbevolkt land, waarin we willen wonen, werken en ontspannen in een veilige en gezonde leefomgeving. Dat kan alleen wanneer we als bedrijven, burgers en overheden, rekening houden met elkaar. De dialoog tussen bedrijven, omwonenden en overheden verdient dus aandacht. Elk bedrijf moet zich rekenschap geven over zijn impact op de burens en zou hier voldoende aandacht aan moeten besteden. Met deze actieagenda wordt hier een bijdrage aan geleverd.

1.1 Leefomgeving en Industrie Dialoog (LEID)

Burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en de overheden hebben behoefte aan een plek om samen te werken aan een gezonde leefomgeving. Op dit moment ontbreekt zo'n plek nog. Elke partij heeft hierbij een eigen rol; burgers en belangenorganisaties streven naar transparantie en opvolging van hun signalen, terwijl

bedrijven en overheden de verantwoordelijkheid hebben om de gezonde leefomgeving te waarborgen. De vraag die vervolgens opkomt, is hoe invulling te geven aan dit initiatief. Aangezien de inspanningen om dit doel te bereiken vooral afhangen van bedrijven en overheden, lijkt een burgerberaad niet de meest geschikte oplossing.

Daarom wordt voorgesteld om een Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL) op te richten met de (werk)titel 'Leefomgeving en Industrie Dialoog' (LEID). Een onafhankelijke voorzitter zal LEID leiden. De thema's industrie en een gezonde leefomgeving worden gezamenlijk geagendeerd en besproken vanuit een landelijk perspectief, waarbij alle betrokken partijen aan tafel zitten en waar

¹ <https://www.rivm.nl/gezondeleefomgeving>

omwonenden hun inbreng kunnen geven. De uitgangspunten voor dit overleg zijn:

- Structureel karakter en niet enkel incidentgedreven.
- Betrokkenheid van overheden, bedrijven en omwonenden.
- Landelijke focus, aansluitend op OVV-adviezen.
- Behandeling van industrie en gezonde leefomgeving in brede context.
- Actieve informatiedeling en stimulering van de dialoog.
- Goede aansluiting op bestaande bestuurlijke overleggen (Bestuurlijk Omgevingsberaad, Bestuurlijke overleggen water en bodem)

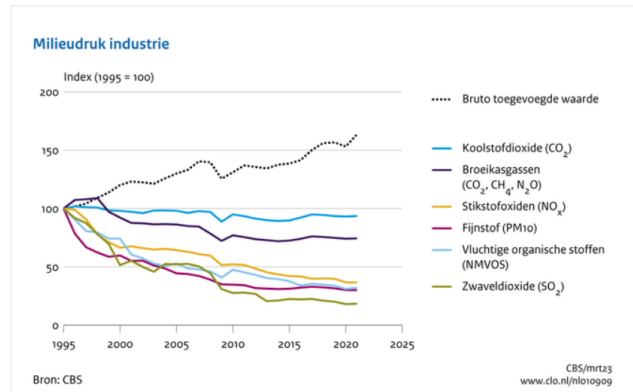
Door LEID voor een langere periode (3 à 4 jaar) in te stellen, wordt voorkomen dat het enkel incident gedreven is. Het hoofddoel is het waarborgen van een gezonde leefomgeving rondom industrie, met een specifieke nadruk op het bevorderen van dialoog, transparantie en discussies over een gezonde leefomgeving en de rol van de industrie hierin. In LEID worden ook de concrete aanbevelingen uit het OVV-rapport gezamenlijk geagendeerd. De acties naar aanleiding van de aanbevelingen en adviezen worden besproken en gemonitord. De voorzitter heeft de bevoegdheid om de samenstelling van het overlegorgaan te organiseren en zowel gevraagd als ongevraagd advies te geven aan de verantwoordelijke bewindspersoon.

Om een eerste beeld te schetsen, is hierboven een eerste opzet gemaakt voor de partijen die bij LEID worden betrokken. Er zullen gesprekken plaatsvinden met deze en andere relevante partijen voordat het definitieve voorstel wordt geformuleerd. Ook de wijze waarop burgers zouden willen deelnemen zal daarbij worden meegenomen. Burgers kunnen individueel aan LEID deelnemen, of zich verenigen en als burgerpanel deelnemen. De komende maanden wordt met betrokken partijen gesproken om een gedragen voorstel te kunnen presenteren.

2. Minder hinder, schone leefomgeving

Industriële productie gaat gepaard met uitstoot, ook al zijn we er de afgelopen decennia in geslaagd deze emissies fors terug te brengen (zie ook figuur 1 voor de emissies naar lucht). Bedrijven dienen vanuit hun zorgplicht de uitstoot van schadelijke emissies naar water, lucht en bodem zoveel mogelijk te voorkomen en verder terug te dringen. Dit is nodig om significante verontreiniging en aantasting van de menselijke gezondheid te voorkomen en het Zero Pollution doel in 2050 dichterbij te brengen. In dit hoofdstuk worden een aantal nog nader uit te werken beleidsopties beschreven om dit te verbeteren.

Terwijl de bruto toegevoegde waarde van de industrie in de periode 1995-2021 is toegenomen met 64 procent, is de milieuvuiling door de belangrijkste stoffen in de industrie afgenomen.

Figuur 1. Milieudruk Industrie – Compendium voor de leefomgeving (maart 2023) ²

2.1. Scherpere wet- en regelgeving

In april 2022 kwam de Europese Commissie met voorstellen om de regels voor industriële uitstoot te actualiseren en te moderniseren via de Richtlijn Industriële Emissies (RIE)³. Medio 2024 worden de onderhandelingen over dit voorstel afgerond, waarna de herzieningen in Nederlandse regelgeving moeten worden geïmplementeerd binnen 22 maanden nadat de richtlijn is bekendgemaakt.

Bevoegde gezagen geven al geruime tijd aan dat het huidige juridische kader voor vergunningverlening, toezicht en handhaving niet voldoende is om de gezondheid van omwonenden adequaat te beschermen. Dit wordt ook benadrukt in het OVV-rapport als verbeterpunt. Omdat het wijzigen van regelgeving tijd kost en de herziening en implementatie van Europese regelgeving ook, wordt ingezet op concrete trajecten met korte-termijnresultaten, in lijn met aangenomen Kamermoties. Tegelijkertijd moeten we ervoor zorgen dat milieurisico's zich niet verplaatsen van het ene domein of de ene locatie, naar de andere en daarom is tevens eenduidig en duidelijk Europees milieubeleid en de implementatie daarvan van belang voor bedrijven. In verband met een gelijk speelveld in Europa heeft het de voorkeur regels in Europees verband vast te stellen, waarbij parallel wordt gekeken naar nationale stappen als ontwikkelingen op Europees niveau niet snel genoeg gaan. Mocht het tot een voornemen tot wijziging van regelgeving komen, dan zal dit gepaard gaan met een impactanalyse conform de Verplichte kwaliteitseisen⁴ met onder andere een bedrijfseffectentoets.

2.2 Beste Beschikbare Techniek in wetgeving

De herziene richtlijn Industriële Emissies streeft naar vergunningverlening aan de onderkant van de Beste Beschikbare Techniek (BBT)-bandbreedte. Dit is ingegeven door de bevindingen uit de beleidsevaluatie van de Europese Commissie, waaruit blijkt dat dit momenteel in 85% van de

² [Bruto toegevoegde waarde en milieudruk door de industrie, 1995-2021 | Compendium voor de Leefomgeving \(clo.nl\)](#)

³ Kamerstuk 21 501-08, nr. 866; Kamerstuk 22 112, nr. 3416; COM-156

⁴ <https://www.kcbr.nl/beleid-en-regelgeving-ontwikkelen/beleidskompas/verplichte-kwaliteitseisen/bedrijfseffectentoets-inclusief-regeldrukeffecten>

gevallen niet gebeurt. Ook in Nederland wordt niet altijd aan de onderkant van de bandbreedte vergund.

Over het algemeen vergt de implementatie van nieuwe BBT-conclusies door vergunningverleners veel tijd, vooral wanneer bedrijven niet zelf om een wijziging van de vergunning verzoeken en dit ambtshalve moet gebeuren. Een strenge toepassing van regels leidt doorgaans tot een groter tijds- en capaciteitsbeslag, omdat dit aanleiding is voor complexe discussies met de vergunninghouder. Deze tijdsinvestering is echter nodig, omdat het bevoegd gezag moet bepalen welke verplichtingen kunnen worden opgelegd. Hierbij moet gekeken worden naar technische en financiële haalbaarheid en de effecten op verschillende milieucompartimenten (cross-media effecten). Het huidige systeem richt zich op een proportionele afweging tussen te behalen milieu- en gezondheidswinst enerzijds en de technische en financiële haalbaarheid van maatregelen anderzijds.

Als mogelijk onderdeel van een aanpassing van regelgeving zal in ieder geval worden onderzocht of het wenselijk is om de Beste Beschikbare Technieken (of alternatieven), zodra deze in de gebruikelijke Europese procedure op grond van de RIE zijn vastgesteld, in nationale regelgeving vast te leggen. In de huidige situatie worden deze technieken wel betrokken in de vergunningverlening, maar worden ze niet nationaal vastgelegd in de vorm van algemene regels. Opname in regelgeving kan er voor zorgen dat vergunninghouders sneller gebonden zijn aan actuele emissienormen (omdat niet langer eerst alle vergunningen aangepast hoeven te worden), waarop ook direct toezicht en handhaving mogelijk is. Daarnaast bespaart het vergunninghouders en bevoegde gezagen tijd en capaciteit, die voor toezicht en handhaving kan worden ingezet. De voor- en nadelen van deze aanpak moeten de komende periode grondig worden onderzocht. Dit onderzoek zal worden uitgevoerd als onderdeel van een verkenning van beleidsopties.

2.3 Uitzonderingen voor verouderde installaties

In regelgeving wordt vaak een onderscheid tussen oude en nieuwe installaties, waarbij grote verschillen in de toegestane emissies bestaan. De uitzonderingen voor verouderde installaties staan vaak in BBT-conclusies, waarbij eisen aan kosteneffectiviteit en proportionaliteit meewegen. Hierdoor kan de situatie ontstaan waarin het voor een vergunninghouder financieel loont om oude installaties niet te vervangen, maar in bedrijf te houden en de bevoegde gezagen niet kunnen ingrijpen omdat iedere investering in een oude installatie (disproportionele) kosten met zich meebrengt of technisch onmogelijk is te installeren in een oudere installatie.

Deze situatie leidt tot een ongelijk speelveld met installaties van recenter datum en hiermee wordt bovendien onnodig

milieuruimte benut. Tegelijkertijd wordt het gelijke speelveld wel op Europees niveau geborgd omdat iedere Europese vergunninghouder te maken heeft met de BBT-conclusies voor bestaande en nieuwe installaties. Er zal worden onderzocht of er een doelmatige en verantwoorde manier is om uitzonderingen voor verouderde installaties te beëindigen. Denk hierbij aan het verplicht uitfaseren van deze installaties, in combinatie met verduurzaming van het bedrijf. Daarom wordt een voorstel tot wijziging van de regelgeving op nationaal of nationaal niveau nader onderzocht. Daarbij kan bijvoorbeeld onderzocht worden of – na afloop van een redelijke overgangstermijn - installaties van een bepaalde leeftijd (bijvoorbeeld 25, 30 of 40 jaar) of installaties die al zijn afgeschreven enkel in bedrijf mogen zijn indien zij kunnen voldoen aan de meest actuele emissiegrenswaarden aan de onderkant van de BBT.

2.4. Aanscherpen van de luchtkwaliteitsnormen voor een gezondere lucht

Schone lucht is cruciaal voor menselijke gezondheid en bescherming van het milieu. Ondanks aanzienlijke verbeteringen is de huidige luchtkwaliteit verantwoordelijk voor 3,5% van de ziektelast in Nederland. Dit betekent 11.000 vroegtijdige sterfgevallen en 135.000 verloren gezonde levensjaren. Na roken behoort luchtverontreiniging daarmee tot een van de belangrijkste risicofactoren voor de gezondheid, in dezelfde orde van grootte als overgewicht⁵.

In oktober 2022 heeft de Europese Commissie voorgesteld de luchtkwaliteitsrichtlijnen te herzien, strengere normen te stellen en zo bij te dragen aan de Zero Pollution doelstelling in de EU tegen 2050. Terwijl de EU zich inzet voor luchtkwaliteitsverbeteringen, erkent zij de rol van nationale initiatieven. Lidstaten, waaronder Nederland, worden aangemoedigd om strategieën te ontwikkelen, best practices te delen en samen te werken. Innovatieve technologieën op nationaal niveau moeten de transitie naar een schonere omgeving versnellen.

Daarom is onderdeel van de actieagenda om de Europese luchtkwaliteitsnormen zo snel mogelijk te implementeren in nationale wetgeving zodra deze van kracht zijn.

2.5 Onderzoek piekbelasting en diffuse emissies

Door de reductie van emissies uit industriële schoorstenen nemen diffuse emissies van installaties en emissies als gevolg van incidenten een meer prominente plaats in als bronnen van uitstoot van de industrie. Dit kan leiden tot een kortstondig sterk verhoogde emissie. In samenwerking met kennispartners zal een onderzoek worden gestart hoe bevoegde gezagen met dergelijke tijdelijke verhogingen van emissies kunnen omgaan bij vergunningverlening en hoe rekening kan worden gehouden met mogelijke gezondheidseffecten.

⁵ SchoneLuchtakkoord.nl. Het Schone Luchtakkoord 2020

2.6 Stimulering bovenwettelijke gezondheidsverbeteringen

De overheid heeft een belangrijke rol in het waarborgen van het vestigingsklimaat en de concurrentiepositie van bedrijven. Nederland heeft er niet veel aan als met de uitstoot ook alle industrie uit Nederland verdwijnt. Nederland kan een voorbeeld worden hoe een schone, klimaatneutrale industrie in een dichtbevolkt land kan bijdragen aan het creëren van duurzame welvaart. We willen daarom innovatieve bedrijven, die bijdragen aan de concurrentiekracht van Nederland en aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen juist hier houden en waar mogelijk versterken. Daarom zet het kabinet ook in op diverse instrumenten (CO₂ beprijzing, normeringen en subsidies zoals de SDE+) met als doel het verduurzamen van de industrie, wat tevens bijdraagt aan het verschonen van de industrie.

Daarnaast kunnen bedrijven die zich naast klimaatmaatregelen willen inzetten voor bovenwettelijke milieumaatregelen, zoals investeren in geavanceerde technologieën om andere emissies verder te verminderen dan wettelijk vereist, worden gestimuleerd. Het is mogelijk dat een combinatie van financiële instrumenten een bijdrage kan leveren aan zowel het verlagen van de uitstoot, als het behoud van bedrijven. Dit verdient nader onderzoek naar de effectiviteit en wenselijkheid van deze instrumenten naast de bestaande regelgeving op basis van normering.

Dit vraagt om expliciete keuzes door het nieuwe kabinet van de aanpak van emissies. Daarbij zal voor sommige instrumenten ook voorzien moeten worden in financiële dekking. Te onderzoeken opties betreffen bijvoorbeeld het verder ondersteunen van milieumaatregelen in aanvulling op de maatwerkaanpak voor de industrie of beprijzing van emissies. Bij de maatwerkaanpak worden afspraken gemaakt met de 20 grootste uitstoters over CO₂-reductie en, indien relevant, over verbeteringen in de leefomgeving.

3. Meten en weten

In Nederland is niet altijd voldoende informatie beschikbaar over de effecten van de uitstoot van bedrijven – en andere sectoren - op de gezondheid van omwonenden. In deze actie-agenda focussen we ons op de industrie als onderdeel van een bredere aanpak, zoals het National Milieu Programma. Het gebrek aan informatie kan onder andere betrekking hebben op onduidelijkheden over hoe schadelijk een combinatie van stoffen voor de gezondheid. Bovendien worden maar beperkt metingen uitgevoerd. Dit kan en moet verbeterd worden. Beter inzicht in en borging van emissies draagt bij aan het herstel van vertrouwen bij omwonenden. Ook kunnen op basis van deze metingen de meest effectieve beleidsmaatregelen bij de industrie en andere sectoren voor een schone en gezonde leefomgeving genomen worden. Informatie hierover dient voor iedereen

toegankelijk en gemakkelijk vindbaar te zijn. In dit hoofdstuk worden een aantal acties en onderzoeken beschreven om dit te verbeteren.

3.1 Gezondheid en industrie

In september 2023 heeft het RIVM in de IJmond, waar Tata Steel Nederland opereert, onderzocht in hoeverre de huidige uitstoot van verschillende stoffen naar de lucht effect heeft op de gezondheid van omwonenden. Dit onderzoek toont aan dat door de blootstelling aan fijnstof en stikstofdioxide burgers in Wijk aan Zee gemiddeld 2,5 maand korter leven. Bovendien hebben omwonenden een verhoogd risico op longkanker door de blootstelling aan fijnstof en kinderen tot 18 jaar hebben een vergrote kans op astma door de blootstelling aan stikstofdioxide. Bewoners maken zich dus terecht zorgen over hun gezondheid door de nabijheid van deze industrie. Tegelijkertijd tonen de resultaten aan dat Tata Steel 15-30% bijdraagt aan deze gezondheidsproblemen, terwijl de overige bijdrage afkomstig is van andere activiteiten. Dit benadrukt de noodzaak van een brede aanpak met duidelijkheid over de verschillende bronnen die bijdragen aan de gezondheidssituatie in Nederlandse regio's.

In het kader van deze actieagenda wordt vervolg gegeven aan onderzoek naar gezondheidsrisico's van de industrie. In navolging van het onderzoek in de IJmond, heeft Gedeputeerde Staten van Limburg het Rijk verzocht om de gezondheidseffecten van het bedrijfscluster Chemelot te Geleen in kaart te laten brengen. Het RIVM zal gevraagd worden wat de meerwaarde kan zijn van onderzoek naar gezondheidsrisico's bij Chemelot in Geleen.

Daarnaast is al een verkenning gestart naar een vergelijkbaar onderzoek bij Chemours. Bij andere industriële bedrijven zal eerst worden verkend of het zinvol en mogelijk is om een dergelijk onderzoek te verrichten.

3.2 Openbaar maken milieu- en meetgegevens

Samen met de herziening van de richtlijn Industriële Emissies wordt de PRTR-verordening vervangen door een nieuwe verordening die meer aansluit bij het toepassingsbereik van de richtlijn Industriële Emissies en die de rapportage van milieugegevens beoogt te verbeteren en toegankelijker te maken voor burgers. Het is de bedoeling deze Europese verplichtingen snel in te voeren.

Daarbij wordt ook de mogelijkheid onderzocht om bedrijven te verplichten gegevens van bijvoorbeeld continue metingen openbaar te maken en onderzocht hoe dit gedaan zou kunnen worden. Dit draagt bij aan een beter geïnformeerde en betrokken samenleving, het bevordert milieubewustzijn en stimuleert bedrijven om verantwoordelijk om te gaan met hun impact op het milieu en gezondheid. Uit de verkenning zal blijken of dit zowel wenselijk, uitvoerbaar als handhaafbaar is.

3.3. Versterken informatiepositie bevoegd gezag

Bedrijven zijn verplicht de informatie die relevant is voor hun vergunning te delen met bevoegde gezagen. Deze

actieagenda verkent of het nodig is om deze informatieplicht te versterken, en zo ja, op welke manier dat zou kunnen.

3.4 Intensiveren controlemetingen

Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor het adequaat meten en rapporteren van hun emissies. Zij moeten daarbij voldoende waarborgen inbouwen en bijvoorbeeld zorgen dat hun metingen worden geaccrediteerd. Het is belangrijk dat de overheden verkennen of het mogelijk is om vaker controlemetingen aan de schoorsteen te doen. De formele bevoegdheid hiervoor ligt al bij de bevoegde gezagen (gemandateerd aan directeurs omgevingsdiensten).

Echter, in de praktijk blijkt dat de hiervoor uitgetrokken middelen én de meetcapaciteit in de markt beperkt zijn. Bovendien kunnen, in aanvulling op metingen vlak bij de schoorsteen, periodieke metingen in de omgeving van bedrijven nuttig en wenselijk zijn.

Met deze actieagenda wordt geïnventariseerd of het zinvol is om op deze punten vanuit het Rijk te faciliteren. Daarbij staat het verbeteren van de leefomgeving en van het vergroten van het vertrouwen tussen industrie en omwonenden centraal, zonder onnodige regeldruk te veroorzaken.

4. Een betrouwbare overheid

De OVV concludeert dat overheden er op basis van de huidige (milieu)wetgeving via het bestaande stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de praktijk niet altijd voldoende in slagen om de gezondheid van omwonenden te beschermen. Dat vraagt ook om reflectie op het functioneren van de overheid zelf. Daarbij gaat het zowel om het functioneren van het betreffende stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving, als om het versterken van de link en samenwerking tussen beleid en uitvoering. In dit hoofdstuk worden een aantal acties beschreven om dit te verbeteren.

4.1 Impulsprogramma Chemische Stoffen en Interbestuurlijk Programma VTH

Op dit moment loopt het Interbestuurlijk Programma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (IBP VTH) naar aanleiding van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen⁶. Ook wordt het Impulsprogramma Chemische Stoffen (ICS)⁷ uitgevoerd, dat zich specifiek richt op het voorkomen en terugdringen van vervuiling van het milieu door risicovolle chemische stoffen, waaronder Zeer Zorgwekkende Stoffen. Met het Impulsprogramma Chemische Stoffen wordt nadrukkelijk ingezet op meer samenhang tussen verschillende beleidsdomeinen (lucht, water, bodem). Beide programma's worden gecontinueerd.

Tevens werkt de Inspectie voor Leefomgeving en Transport

samen met andere overheden om te onderzoeken wat er beter kan in de milieuvergunningen van bedrijven waar mogelijk voor de gezondheid risicovolle stoffen vrijkomen. Dit themaonderzoek wordt uitgevoerd als onderdeel van het IBP VTH.

4.2 Actieteam Gezondheidsproblematiek Industrie (AGI)

Het kabinet heeft besloten om vanaf 2024 teams in te stellen dat bevoegde gezagen snel en adequaat kan ondersteunen in complexe situaties op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, waar mogelijk ernstige effecten op de gezondheid van mens en/of milieu kunnen optreden. In overleg met bevoegde gezagen en andere departementen is dit initiatief uitgewerkt tot het Actieteam Gezondheidsproblematiek Industrie (AGI).

Dergelijke teams kunnen vanuit het Rijk, in nauw contact met bevoegde gezagen, omwonenden en bedrijven, snel ondersteunen als een specifieke situatie daarom vraagt. Het doel hiervan is om een situatie te benaderen vanuit één overheid, met behoud van eigen verantwoordelijkheden, zodat we samen sneller tot een oplossing kunnen komen en een verbeterde informatievoorziening ontstaat op alle niveaus. Eén van deze actieteams, inzake Tata Steel, functioneert op dit moment al.

4.3 Gezondheid in vergunningverlening

Het is momenteel niet altijd mogelijk om op gezondheid volwaardig mee te wegen in vergunningverlening. Het is belangrijk om dit te verbeteren. De Omgevingswet lijkt hiervoor kansen te bieden. De inzet is om maximaal gebruik te maken van de mogelijkheden die de omgevingswet biedt. Dit betekent het meewegen van gezondheid in lokale, regionale en nationale besluitvorming waarbij gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheden tot participatie van burgers en het bieden van transparantie. Daarom wil ik samen met gemeenten en bevoegde gezagen onderzoeken. Daarom zal samen met gemeenten en provincies worden onderzocht hoe dit in de praktijk het beste kan worden ingevuld. Indien dat niet mogelijk blijkt zal worden bezien of het instrumentarium kan worden versterkt.

Daarnaast is het in ieder geval nodig dat bevoegde gezagen meer medisch milieukundige informatie krijgen zodat ze gezondheid proportioneel en tijdig kunnen meewegen in beleid en vergunningverlening. Daarom start in samenwerking met het ministerie van VWS een verkenning naar hoe de adviesrol van de GGD versterkt kan worden. Onderdeel daarvan is het beter benutten van de expertise van de GGD om de communicatie met omwonenden over gezondheidsbescherming te verbeteren.

⁶ Kamerstukken 22 343 en 28 663, nr. 295.

⁹ Kamerstukken 22 343 nr. 350

Acties in deze actieagenda	
Een goede buur	
1	Platform 'Leefomgeving en Industrie Dialoog' (LEID) opzetten bij het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)
Minder hinder, schone lucht	
2	Verkenning transitie-pad naar Zero Pollution 2050
3	Beste Beschikbare Techniek (BBT) direct implementeren in algemene regels
4	Verkenning beëindigen uitzonderingsituaties voor verouderde installaties op Europees en nationaal niveau
5	Versnellen invoering luchtkwaliteitsnormen voor een gezondere lucht
6	Onderzoek bindend maken afgesproken maatregelen Schone Lucht Akkoord
7	Onderzoek piekbelastingen en gezondheid bij vergunningverlening
8	Onderzoek financiële prikkels ter vermindering luchtvervuilende uitstoot
Meten en weten	
9	Uitbreiden informatiepositie bevoegd gezag en burgers: waaronder inzicht in continue metingen, sensornetwerken en gerapporteerd emissies van bedrijven
10	Controle op industriële emissies verbeteren, waaronder controle op diffuse emissies, piekbelastingen en de resulterende omgevingsconcentraties
11	RIVM verkenning gezondheidsrisico's rond industriële clusters/bedrijven Chemelot en Chemours.
Betrouwbare overheid	
12	Onderzoek naar het meewegen van gezondheid in het kader van de Omgevingswet
13	Verkennen versterken adviesrol van de GGD bij vragen rondom gezondheid en bedrijven en inzake de communicatie met en het advies aan omwonenden bij risicovolle bedrijven
14	Ontwikkelen brede kennisagenda gezondheidsrisico's omwonenden
15	Actieteams instellen Gezondheidsproblematiek Industrie (AGI)

Dit is een uitgave van het

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901 | 2500 ex Den Haag www.rijksoverheid.nl/ienv

Februari 2024
Intern gebruik